

Til Kirkeminister Louise Schack Elholm

Dato: 4. maj 2023

Kære Louise Schack Elholm

De Grønlandske Huse i Danmark og fællesforeningen Inuit skriver dette brev i fællesskab for at gøre opmærksom på at befolkningen med grønlandsk baggrund i Danmark har et stort behov for yderligere to eller flere grønlandsktalende præster udover dem, der er i dag.

Det grønlandske mindretal i Danmark udgør ca. 17.000 borgere, som er født i Grønland. De ca. 17.000 borgere deles om én grønlandsktalende præst tilknyttet Aarhus Stift. Denne præst rejser hele Danmark rundt for at betjene det grønlandske mindretal. Grønlands Selvstyre sikrer en grønlandsktalende præst for borgere fra Grønland, som opholder sig ufrivilligt i Danmark fx på patienthjem i København.

De Grønlandske Huse er samlingssteder for grønlandske borgere og foreninger og er velkendt med behovet for flere grønlandsktalende præster, både når det gælder højtider, hvor de grønlandske gudstjenester er vigtige for fællesskabet, og også i personlige sammenhæng som f.eks. dødsfald. Det er ikke mindst uden for de større byer at dette opleves som et stort savn.

FN's rapportør, Francisco Cali-Tzay, har efter et besøg i Danmark og Grønland udsendt en udtalelse¹ om at grønlandske mindretal skal sikres deres rettigheder af ILO-Konvention nr. 169 og FN's generalforsamlings Deklaration om Oprindelige Folks Rettigheder for at bibeholde deres kultur, sprog og identitet i Danmark.

Der er væsentlige kulturelle og sproglige forskelle imellem borgere med grønlandsk baggrund og en dansk befolkning. Den grønlandske kultur er meget holistisk i sin forståelse af sundhed og livet. Sprog, åndelighed, sjæl og krop er en del af flere determinanter for beskyttende faktorer for sundhed, som en folkeundersøgelse har vist udført af Center for Folkesundhed i Grønland, "Mental sundhed for 15-34-årige i Grønland"².

Ved højtiderne, især påske og jul, deltager både unge og gamle borgere med grønlandsk baggrund i gudstjenester på grønlandsk, som har en traditionel betydning i fejringen og i fællesskabet. På den grønlandske nationaldag den 21. juni er der tradition for at starte fejringen ved at deltage i grønlandsk andagt eller gudstjeneste, også i Danmark, når det er muligt.

Der er væsentlige forskelle i en grønlandsk gudstjeneste og en dansk gudstjeneste. Nogle salmer må kun synges og ikke spilles orgel til. Salmerne synges langsommere end de danske, så organisterne skal være opmærksomme på dette. Derudover er der et andet salmepertoire. Det kræver en vis erfaring for både præst og kirkelige ansatte at holde gudstjenester på grønlandsk.

Bryllupper og barnedåb foregår også i kirken og der ønskes ofte at handlingen foregår på grønlandsk. Begravelser, foretaget på grønlandsk manér er også ofte et ønske, så man kan sørge i velkendte rammer.

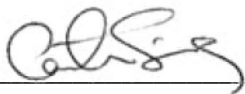
Det grønlandske mindretal i Danmark er spredt og der er omkring 1000 til 1500 borgere i udsatte positioner³. Antallet af selvmord i Grønland er en af de højeste i verden og det følger også den befolkning, der flytter til Danmark fra Grønland. Vi ser desværre en del borgere i særligt udsatte positioner gå bort tidligt. Ofte er fællesskabet helende for den enkelte borger med grønlandsk baggrund.

I Grønland er kirken og konkret, præsten eller kateketen en central rolle i sorgstøtte ifølge Det Nationale Sorgcenters undersøgelse, "Sorg i Grønland"⁴. Fagprofessionelle fortæller, at de i høj grad henviser sorgramte borgere til præsten, og kirken er et holdepunkt i krise og sorg, der har stor tillid og opbakning, både blandt unge og gamle.

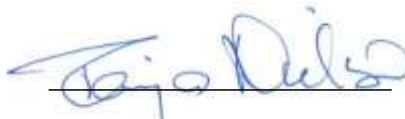
Til sammenligning er der tre tysktalende præster tilknyttet det tyske mindretal i Sydslesvig⁵. Der bor ca. 15.000 borgere, som en del af det tyske mindretal.

Med baggrund i ovenstående vil vi anmode om at Kirkeministeren vil afsætte ressourcer til to eller flere grønlandske præster i Danmark for det grønlandske mindretal. Vi anmoder om at foretræde for ministeren for at uddybe vores ønske på vegne af den grønlandske befolkning i Danmark.

Med venlig hilsen

Camilla Seizing
Formand, Fællesforeningen Inuit

Tanja Nielsen
Direktør, Det Grønlandske Hus i Aarhus
På vegne af De Grønlandske Huse i Danmark

¹ <https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/issues/indigenouspeoples/sr/statements/eom-statement-denmark-greenland-sr-indigenous-2023-02-10.pdf>

² https://www.sdu.dk/da/sif/rapporter/2021/mental_sundhed_unge_groenland_dk

³ <https://www.udsattegroenlaendere.dk/viden-om-udsatte-gronlaendere/socialt-udsatte-gronlaendere/>

⁴ <https://sorgcenter.dk/wp-content/uploads/2020/07/Sorg-i-Gr%C3%B8nland.pdf>

⁵ <https://www.haderslevstift.dk/til-praester/funktionspraester/tyske-praester>

Bilag: Statistisk oversigt over den grønlandske befolkning i Danmark